

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet houdende instemming met de wijzigingen aan het Protocol ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, gedaan op 4 mei 2012 te Genève

1. SITUERING

De problemen van grensoverschrijdende luchtverontreiniging hebben in 1979 binnen de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (UNECE) geleid tot het Verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand (LRTAP). Het Verdrag is afgesloten te Genève op 13 november 1979 en is door België goedgekeurd door de wet van 9 juli 1982. Het Verdrag is op 16 maart 1983 in werking getreden.

De afgelopen jaren werden de drie recentste protocollen onder het LRTAP-Verdrag gewijzigd: het POP's (*Persistent Organic Pollutants*)-Protocol in december 2009, het Protocol van Göteborg in mei 2012 en het Protocol zware metalen in december 2012. Op 4 mei 2012 werd een akkoord bereikt over de amendering van het Protocol van Göteborg. Het oorspronkelijk Protocol werd door België geratificeerd in 2007. De instemming door Vlaanderen met de recente wijziging van het Protocol van Göteborg ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau maakt het voorwerp uit van voorliggende nota. Samen met het voorontwerp van instemmingsdecreet wordt een ontwerp van samenwerkingsakkoord voorgelegd dat de verdeling van de inspanningen over de gewesten en de federale overheid in het kader van de opgenomen reductiedoelstellingen verzekert.

Het Protocol van Göteborg beoogt de reductie van atmosferische emissies van stikstofoxiden (NO_x), zwaveldioxiden (SO₂), vluchtige organische stoffen (VOS) en ammoniak (NH₃). Het Protocol past hiervoor een tweesporenstrategie toe voor de betrokken pollutanten: (1) de controle van de totale emissies via het opleggen van nationale emissieplafonds en (2) het gebruik van *state-of-the-art* emissiereductietechnologie via het opleggen van grenswaarden en via de toepassing van het BBT (Beste Beschikbare Technieken)-principe voor diverse sectoren en activiteiten. De nationale emissieplafonds zijn effect-gebaseerd, terwijl de toepassing van grenswaarden en BBT zorgen voor een eerlijk en gelijk speelveld tussen de verschillende landen. Het Protocol is in werking getreden op 17 mei 2005, nadat het door 16 partijen werd geratificeerd. Momenteel hebben 25 partijen geratificeerd.

Het gemengd karakter van het Protocol van Göteborg werd vastgesteld in de Werkgroep Gemengde Verdragen van 22 september 2000. Het Protocol is een juridisch bindende overeenkomst. Het gemengd karakter van de amendering werd vastgesteld in de Werkgroep Gemengde Verdragen van 25 februari 2014.

Waar bij de aanvang van de onderhandelingen een aantal partijen een hoog ambitieniveau (inzake normen en emissiereductiedoelstellingen) nastreefde, is dit ambitieniveau in de loop van de onderhandelingen beperkt (voor de Europese Unie (EU) tot de besliste wetgeving). Dit gematigder ambitieniveau moet ervoor zorgen dat landen buiten de EU die het oorspronkelijke Protocol niet ratificeerden, bij de herziening wel tot ratificatie overgaan. Daartoe is bijkomende flexibiliteit voorzien voor deze landen. Op die manier zou de herziening moeten leiden tot reducties in voornamelijk Oost-Europa en de staten van de voormalige Sovjet-Unie, hetgeen leidt tot minder import van luchtverontreiniging uit die landen en dus een verbetering van de lucht- en milieukwaliteit voor alle partijen van het LRTAP-Verdrag.

Meer informatie over het LRTAP-Verdrag en in het bijzonder het Protocol van Göteborg is opgenomen in de als bijlage 2 toegevoegde de memorie van toelichting bij het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van instemmingsdecreet.

De Nederlandse vertaling van de amenderingsbeslissingen 2012/1 en 2012/2 gaat als bijlage 3.

2. BUDGETTAIRE WEERSLAG

In het kader van de implementatie van het Protocol van Göteborg uit 1999 en de NEC-Richtlijn (2001/81/EG) uit 2001 heeft de Vlaamse overheid heel wat inspanningen geleverd die betrekking hebben op:

- het uitvoeren van extern studiewerk, in de eerste plaats gericht op het in kaart brengen van het reductiepotentieel;
- het aanwerven van bijkomend personeel voor het opvolgen van dit studiewerk en vervolgens het uitwerken van het Vlaamse emissiereductiebeleid voor NO_x, SO₂, VOS en NH₃ en het opstellen van de emissiereductieprogramma's die in het kader van de NEC-Richtlijn moeten worden opgesteld (2002/2003 en 2006/2007);
- gelijkaardige inspanningen geleverd in het kader van de luchtkwaliteitsrichtlijnen voor wat betreft emissies, emissiebronnen en mogelijke maatregelen voor fijn stof.

Aangezien zowel de emissieplafonds als de emissiegrenswaarden die in het Protocol van Göteborg zijn opgenomen, het bestaand Europees beleid consolideren, zijn geen bijkomend studiewerk of bijkomende taken nodig. De verplichting tot het jaarlijks rapporteren van de emissies blijft behouden, al wordt de toevoeging van een verklarend verslag (*Informative Inventory Report*) over de berekening van de emissies verplicht, waar dit momenteel nog vrijblijvend is. Deze taak kan worden ingevuld met het huidig personeelsbestand. De ratificatie heeft dan ook geen budgettaire implicaties bovenop de inspanningen die al gebeuren.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 5 september 2016 gaat als bijlage 4 en stelt dat het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist is.

3. WEERSLAG OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap.

4. WEERSLAG OP LOKALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale besturen.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het voorstel van beslissing betreft een voorontwerp van decreet dat meer dan eens in dezelfde vorm terugkeert en vereist dan ook geen wetgevingstechnisch en taalkundig advies.

Het voorstel van beslissing leidt niet tot nieuwe reglementering en vereist dan ook geen reguleringssimpactanalyse.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van decreet houdende instemming met de wijzigingen aan het Protocol ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, gedaan op 4 mei 2012 te Genève, en aan de bijbehorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid:
  - a. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen;
  - b. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;
  - c. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van zestig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw